SYGEPLEJERSKEN

SÆRNUMMER

DANISH JOURNAL OF NURSING » NR. 9A » 9. MAJ 2008 » 108. ÅRGANG

EFTER 21 DAGES KONFLIKT

”VI HAR IS I MAVEN”

ARBEJDSGIVERNE TIL FORHANDLINGSBORDET

Åbning. Regionerne har taget kontakt til Sundhedskartellet. Første møde afholdt.

AF BRITTA SØNDERGAARD, JOURNALIST

Vejen for nye forhandlinger mellem Sundhedskartellet og Danske Regioner er måske banet.

Kort før deadline på dette særnummer af *Sygeplejersken* kontaktede regionernes formand *Bent Hansen* (S) Sundhedskartellets formand *Connie Kruckow* og aftalte et møde torsdag den 7. maj klokken 13.00. Det skete for at drøfte en genoptagelse af forhandlingerne.

"Jeg spurgte Bent Hansen, om han har nogle flere penge, og det lyder, som om han har nogle. Om det er nok, ved jeg ikke, men det må mødet jo vise," siger Connie Kruckow.

Hun forventede også at få en opringning fra Bent Hansen, efter at Kommunernes Landsforening var nået til enighed med FOA.

"Jeg havde en forventning om, at vi nok hørte et eller andet fra dem, men nu må vi se, hvor meget der kan komme ud af det," siger Connie Kruckow. Sundhedskartellets formand understreger, at hun ikke vil slække på kravet om en lønstigning på 15 pct., og at hun ikke forventer en løsning ved det første møde.

"Jeg tror bestemt ikke, at vi når frem til enighed. Vi taler indledende om, hvad der er af muligheder. Så er der nogle, der bliver sat til at kigge på, hvilke løsningsmodeller der er, og så mødes vi på et senere tidspunkt," siger Connie Kruckow.

Regionernes formand Bent Hansen er optimistisk efter forliget mellem FOA og Kommunernes Landsforening. Og han har derfor valgt at kontakte såvel Sundhedskartellets formand Connie Kruckow som FOA-formand *Dennis Kristensen* i et forsøg på at få en aftale på plads for de resterende strejkende i Sundhedskartellet samt omkring 4.000 social- og sundhedsmedhjælpere organiseret i FOA.

"Jeg synes, det vil være naturligt oven på det forlig, der nu er indgået på det kommunale område, at vi også snakker sammen. Og hvis der er behov for, at det er mig, der ringer, så gør jeg det. Jeg håber, at vi inden ugens slutning også har fået en aftale. Men det kræver, at der er to parter, der sætter sig sammen og begynder at lytte til hinanden," siger Bent Hansen til Ritzau.

Sundhedskartellet har strejket siden den 16. april 2008, efter at forhandlingerne mellem arbejdsgiverne og de 11 forbund i kartellet brød sammen. Foreløbig er der indgået fire delforlig mellem Sundhedskartellet, Kommunernes Landsforening og Danske Regioner om bl.a. seniorpolitik, sundhed, trivsel og forbedrede regler for tillidsrepræsentanter.

bso@dsr.dk

Særnummeret lukket den 7. maj

Dette særnummer af *Sygeplejersken* blev lukket klokken 9.30 den 7. maj - knap fire timer inden formanden for Sundhedskartellet, *Connie Kruckow*, og regionernes topforhandler, *Bent Hansen* (S), skulle mødes for første gang efter sammenbruddet i forhandlingerne den 11. april. Vi har derfor ikke de seneste detaljer fra forhandlingerne med i dette blad.

Redaktionen

Følg den seneste udvikling i forhandlingerne på www.dsr.dk

FOTO: IB GEERTSEN

Tirsdag den 6. maj 2008. Medlemmer af Sundhedskartellet samlet på torvet i Sakskøbing, hvor der blandt andet var tale ved formanden for Sundhedskartellet og for Dansk Sygeplejeråd, Connie Kruckow.

Vidste du at …

… mere end halvdelen af alle kvinder i beskæftigelse i Danmark, er ansat i den offentlige sektor? Til sammenligning er blot en femtedel af alle mænd ansat i den offentlige sektor.

Kilde: www.ligelon.dk

FOTO: ALEX TRAN

Odense Universitetshospital, Odense, den 16. april 2008. På strejkens allerførste dag var de tre formænd for Dansk Sygeplejeråd på tur rundt i landet for at tale med medlemmerne. 1.-næstformand, Grete Christensen, var blandt andet i det fynske på Odense Universitetshospital til medlemsmøde og peptalk.

Vidste du at …

… tre ud af fire topledere er mænd? Til gengæld fordeler andelen af lønmodtagere på grundniveau sig ligeligt mellem de to køn.

Kilde: www.ligelon.dk

En regnvåd 1. maj, Fælledparken, København. Sygeplejersker mødtes i parken. Blandt andet for at indsamle underskrifter til støtte til kravet om 15 procents lønforbedringer og en ligelønskommission.

FOTO: SIMON KNUDSEN

”VI HAR IS I MAVEN”

Viljefast. Der findes flere penge i de offentlige kasser. Det viser den nye aftale mellem Kommunernes Landsforening og FOA. Vi går fortsat efter 15 pct. mere i løn og en ligelønskommission. Sådan lyder budskabet fra formanden for Dansk Sygeplejeråd og Sundhedskartellet, Connie Kruckow, som gør status efter tre ugers konflikt.

AF BRITTA SØNDERGAARD, JOURNALIST • FOTO: SØREN HOLM

Kamerafolkene fra tv-avisen står og tripper mellem kasser og lamper i gården uden for Dansk Sygeplejeråd. Nok engang er konflikten en af aftenens hovednyheder, og formanden for Dansk Sygeplejeråd og Sundhedskartellet, *Connie Kruckow,* skal på skærmen. At være på i medierne er fast arbejde i disse uger. De første journalister ringer kl. 5.30 om morgenen, og der er hele tiden nye opkald på mobilen.

Dagens store nyhed er, at strejkende FOA-medlemmer har afsluttet deres konflikt. Connie Kruckow er ikke i tvivl om, at forliget mellem KL og FOA er en fordel for de strejkende sygeplejersker.

”Det betyder, at det er blevet tydeligt, at der er flere penge til rådighed i de offentlige kasser,” siger Connie Kruckow med henvisning til, at Kommunernes Landsforening har måttet lægge ekstra penge på bordet efter strejken.

Sygeplejerskerne har nu strejket siden 16. april. Hvis du skal gøre status, hvad er der så kommet ud af konflikten?

”Der er kommet flere ting ud af det. Både Danske Regioner og Kommunernes Landsforening (KL) giver nu udtryk for, at der skal nedsættes en ligelønskommission. Flere fagforeninger på det offentlige og private arbejdsmarked synes også, der skal nedsættes en ligelønskommission. Nu mangler vi bare, at Folketinget dropper sin berøringsangst og får den kommission nedsat. Det er den ene del.

Den anden del er, at vi kan konstatere, at der findes flere penge i de offentlige kasser, fordi KL har fundet penge til FOA, som de øjensynligt ikke havde i begyndelsen. Det betyder, at det har kunnet betale sig at strejke.

Den tredje del er, at det er lykkedes for os at sætte problemstillingen omkring ligeløn på dagsordenen i det offentlige rum. Ligeløn er nu noget, der bliver talt om i befolkningen og i medierne. Rigtig mange har talt om det i forbindelse med 100-års jubilæet for kvindernes valgret. Vi har også fået sat fremtiden for det offentlige sundhedsvæsen på dagsordenen. Vi har fået rejst diskussionen: Hvordan vil politikerne sikre et stærkt offentligt sundhedsvæsen i fremtiden, hvis der ikke er nogen sygeplejersker, som vil arbejde i det offentlige, fordi lønnen er for dårlig? Jeg tror, det er rigtig vigtigt, at befolkningen kan se, at der er nogle større perspektiver i konflikten.”

Det er ikke nogen ferie at strejke. De, der arbejder i nødberedskab, skal knokle mere, og andre er aktive i aktioner på gaderne. Er det sliddet værd?

”Altid. Når jeg snakker med medlemmerne, oplever jeg en fantastisk kampgejst. Selvfølgelig kan det nogle gange være svært for den enkelte at sige, hvad strejken har givet. Men når formænd og medlemmer taler sammen om resultaterne, så giver vi hinanden energi, og det går begge veje. Så sent som i dag kunne jeg se flere sygeplejersker i medierne. De vil ikke mere finde sig i lønnen.”

Hvad betyder det, at FOA nu har indgået forlig?

”Det er blevet tydeligt, at der er flere penge. Jeg kan nu sige til Danske Regioner: ”Hvis Kommunernes Landsforening kan finde flere penge, så går jeg også ud fra, at I kan.” Der er nu aflyst op mod 132.000 operationer, ambulante besøg og planlagte indlæggelser som følge af konflikten på sygehusene. Det går hårdt ud over patienterne, og jeg går ud fra, at Danske Regioner gerne vil have sat en stopper for det. Hvis *Bent Hansen* (S) (formanden for Danske Regioner, red.) siger, at han har fundet flere penge, så sætter vi os selvfølgelig ved forhandlingsbordet. Bolden ligger på hans banehalvdel, og det er Folketinget, der har bolden i forhold til en ligelønskommission.”

Står sygeplejerskerne mere alene efter, at FOA har indgået forlig?

”Nej. Vi har ikke haft nogen fælles dagsorden med FOA. FOA har sit forhandlingsfællesskab i KTO, som de forlod for at stå alene. Vi har hele tiden stået sammen med de andre i Sundhedskartellet. Vi står ikke solo tilbage på perronen, og jeg kan kun sige tillykke til FOA og Kommunernes Landsforening med deres forlig.”

På DSRs hjemmeside og blandt nogle medlemmer hører man nogle gange synspunktet, at FOA har været mere synlig i medierne end sygeplejerskerne. Hvad siger du til den påstand?

”Det kan jeg godt forstå, at nogle kan synes. Men man skal gøre sig klart, at ældreplejen er et stort og meget ømtåleligt område. Gamle mennesker, som ikke får børstet tænder, er en god historie i medierne. Dansk Sygeplejeråds strategi er at være synlig, men også at kunne holde synligheden i rigtig lang tid. Og i virkeligheden har Dansk Sygeplejeråd og sygeplejerskerne fået meget stor dækning i medierne.

››› JEG SOVER GODT OM NATTEN

De første telefoner ringer før klokken seks om morgenen, og arbejdsdagen slutter ofte omkring midnat. Strejken er langt mere end en fuldtids arbejdsdag for formanden for Dansk Sygeplejeråd, *Connie Kruckow.* Ligesom DSRs 1.-næstformand *Grete Christensen* og 2.-næstformand *Dorte Steenberg* rejser hun landet tyndt for at tale med strejkende sygeplejersker. Men de lange arbejdsdage og det faktum, at Dansk Sygeplejeråd har udtaget et rekordstort antal sygeplejersker til konflikt, forstyrrer ikke formandens nattesøvn.

”Jeg skal se på min hovedpude, så falder jeg i søvn. Der er så meget energi i denne her aktion. Jeg synes, medlemmerne er fantastiske til at servere vores budskaber i medierne. Det er blevet sagt, at jeg og den øvrige hovedbestyrelse har talt lønkravet i vejret. Det er ikke rigtigt. Vi formidler de krav, vores medlemmer stiller,” lyder det fra Connie Kruckow, som på strejkens 21. dag mødte sygeplejersker i Sakskøbing, Vordingborg, Langebæk, Næstved og København.

Hammel, den 24. april 2008. Formanden for Sundhedskartellet og formanden for Dansk Sygeplejeråd med megafon foran medlemmer af Sundhedskartellet.

Det kan man bl.a. se i de presseklip, der bliver lagt på hjemmesiden hver dag. Men jeg tror aldrig, man kan mætte behovet for synlighed. Og selvfølgelig overvejer vi hele tiden, om der er noget, vi kan gøre bedre."

Hvor længe tror du, strejken vil fortsætte?

"Så længe det er nødvendigt, og indtil sygeplejerskerner har fået 15 pct. og en ligelønskommission. Det er vigtigt at have is i maven. Medierne puster til tingene, men når alt kommer til alt, er det arbejdsgiverne og Sundhedskartellet, der skal sætte sig og forhandle."

Hvad kan det betyde for opbakningen blandt sygeplejerskerne, hvis strejken begynder at ramme planlagt sommerferie?

"Det problem findes jo allerede, og det har ikke betydet noget for strejken. Jeg tror, at medlemmerne tænker. "Det er nu eller aldrig. Vi finder os ikke i det." Det er mere et spørgsmål om, hvor længe arbejdsgiverne kan holde til at sende breve ud til patienterne om, at operationer må aflyses."

Men kan sygeplejerskerne fortsat bevare den folkelige opbakning, hvis konflikten fortsætter længe endnu? En Megafonmåling viser, at 72 pct. af befolkningen bakkede op om konflikten på strejkens første dag, i løbet af den første uge steg opbakningen til 80 pct. for senere at falde til 67 pct.?

"Det er da en ret flot opbakning, som hænger sammen med medlemmernes kolossale indsats. De taler med borgerne og laver aktioner. Det er resultatet af, hvad Hovedbestyrelsen, Sundhedskartellets forhandlingsudvalg og medlemmerne tilsammen kan udrette. Men det er da klart, at konflikten gør ondt på befolkningen, selv om det ikke er et mål i sig selv. Målet er at ramme arbejdsgiverne."

Kritikere siger, at sygeplejersker risikerer at ende som tabere, hvis resultatet af konflikten bliver et lovindgreb og en lønfremgang på 12,8 pct. Hvad siger du til den påstand?

"Hvis ikke sygeplejerskerne får mere i løn, så vil de stille og roligt forsvinde over i det private, hvor lønningerne er bedre. Det vil have store samfundsmæssige konsekvenser. Jeg synes, man skal løfte sig op i helikopteren og se de videre perspektiver. Sundhedsvæsenet bliver den store taber - ikke sygeplejerskerne."

Hvis vi skal have en høj kvalitet i det danske sundhedsvæsen, så skal det være muligt at rekruttere og fastholde kompetente sundhedsprofessionelle. Allerede i dag er der store problemer. Der mangler 2.400 sygeplejersker, og der er en ledighed for bioanalytikere og jordemødre på 0,3 pct og en ledighed for radiografer på 0,1 pct. Det bliver arbejdsgiverne og politikerne nødt til at tage meget alvorligt. Jeg vil også godt slå fast, at strejken ikke handler om anerkendelse, som nogle forskere påstår. Vi er fuldstændig klar over, at vi bliver anerkendt for det fag, vi udøver, men vi vil også have en god løn."

"Vi har fået rejst diskussionen: Hvordan vil politikerne sikre et stærkt offentligt sundhedsvæsen i fremtiden, hvis der ikke er nogen sygeplejersker, som vil arbejde i det offentlige, fordi lønnen er for dårlig? Jeg tror, det er rigtig vigtigt, at befolkningen kan se, at der er nogle større perspektiver i konflikten."

Connie Kruckow, formand Dansk Sygeplejeråd.

Tror du, at strejken vil få betydning for sygeplejerskerne, når vi ser ti år frem?

"Ja: Det er jeg helt sikker på! Det var helt tydeligt ved den store demonstration på Christiansborg Slotsplads. Der var mange sygeplejersker, som også var med i 1995 ligesom jeg selv. Og så var der alle de unge, som ikke havde været med før. Der var den dér fornemmelse af, at vi kan noget, når vi stiller os sammen."

bso@dsr.dk

”NU VED DANSKERNE, AT DER ER

Synlige sygeplejersker. De danske medier har haft travlt med dække konflikten, og fokus har især været rettet mod Dansk Sygeplejeråd, som ifølge en professor har formået at sætte uligeløn og dårlige normeringer på både politikernes og danskernes verdenskort.

AF CHRISTINA SOMMER, JOURNALIST

Det er næppe gået mange danskeres næse forbi, hvorfor sygeplejerskerne og de andre organisationer i Sundhedskartellet strejker. Selv med et beskedent medieforbrug har det næsten været umuligt at åbne en avis eller tænde for radioen eller tv'et uden at støde på en artikel eller indslag om konflikten. Medierne har naturligvis dækket den intenst, og ofte med Dansk Sygeplejeråd i en af hovedrollerne. Som formand for både Dansk Sygeplejeråd og Sundhedskartellet er det kun naturligt, at medierne løbende kontakter *Connie Kruckow* for kommentarer, men kontakten går i høj grad også den anden vej, og kun få kan som sagt være i tvivl om sygeplejerskernes bevæggrunde for at strejke: Kravene om en lønstigning på 15 pct. og nedsættelse af en ligelønskommission.

Siden Forligsinstitutionen opgav at mægle mellem Danske Regioner og Sundhedskartellet den 11. april 2008 og indtil denne artikels deadline den 6. maj, har Dansk Sygeplejeråd været nævnt eller citeret i landsdækkende og regionale aviser knap 870 gange, mens tallet for radio og tv er godt 280. Connie Kruckow har altså talt med journalister rigtig mange gange, men også 1.- og 2.-næstformændene *Grete Christensen* og *Dorte Steenberg* og flere lokale kreds- og kredsnæstformænd og konfliktende sygeplejersker har stillet op til interview og reportager på både tv, i radio og aviser.

Uretfærdig uligeløn

Mediernes interesse for Dansk Sygeplejeråd og Sundhedskartellet har gået lidt op og ned, især i takt med, at FOA og KL onsdag den 30. april satte sig til forhandlingsbordet igen. Der har naturligvis også været indslag af den mere kritiske art, som f.eks. stiller spørgsmålstegn ved, om bl.a. sygeplejerskers løn nu også er så ringe endda. I løbet af konfliktens første tre uger var det dog især den store demonstration på Christiansborg Slotsplads den 17. april, der trak mange overskrifter. 40.000 demonstranter er noget af et særsyn i Danmark, og selv TV2News' helikopter blev sendt ud for at dække begivenheden. Og budskabet om mere i løn, og at der er uligeløn i Danmark, er nået frem til både politikerne på Christiansborg og den brede befolkning. Det mener arbejdsmarkedsforsker og professor i politologi ved Aalborg Universitet, *Henning Jørgensen*.

”Connie Kruckow har været rigtig dygtig til at få sat en dagsorden om uligeløn. I begyndelsen forsøgte både arbejdsgivere og politikere at tale sig fra, at der var en uligelønsproblematik, der skulle tages stilling til. Men alt det, Connie Kruckow har sagt, skrevet og gjort, har i en kombination med det, *Dennis Kristensen* (formand for FOA, red.) har gjort, bevirket, at der nu er sat en dagsor-

“Der er ingen tvivl om, at de strejkende er kommet godt fra land, de har meget professionelt bearbejdet medierne.”

Flemming Ibsen, arbejdsmarkedsforsker, Aalborg Universitet i Politiken den 20. april 2008.

NOGET, DER HEDDER ULIGELØN”

den, som politikerne må forholde sig til. Uligeløn er ikke kun et fagligt anliggende i en overenskomstrunde. Der er skabt en almen opmærksomhed om, at der er noget, der hedder uligeløn i Danmark, og at den er en uretfærdighed,” siger Henning Jørgensen og henviser bl.a. til den store folkelige opbakning de offentligt ansatte har haft og til dels stadig har til konflikten.

Presset nødberedskab

Netop befolkningens opbakning til konflikten har også været et stort emne i mediedækningen. Flere meningsmålinger har vist, at danskerne støtter strejken og er imod et evt. regeringsindgreb, og de forventede konsekvensjournalistikhistorier om borgere, der er kommet i klemme i konflikten, som kunne få befolkningens sympati til at vende, har heller ikke været så mange som forventet, siger Henning Jørgensen. Og det mener han i høj grad skyldes Dansk Sygeplejeråds kommunikation omkring nødberedskabet, som har haft to positive sidegevinster.

”Den har været meget konsekvent - man undtager afdelingerne, hvis der er optræk til uheldige episoder. Det har for det første medført, at der ikke har været ret mange troværdige negative rapporter i dagspressen, som kunne medføre et politisk indgreb. Og for det andet har det jo vist, at den normale normering er dårligere end nødberedskabet. Selvom nogle måske helst ikke vil skrive om det, kan man høre på kantinesnakken, at mange folk synes, ”at det er da for galt”,” siger Henning Jørgensen, som dog også roser medierne.

”For det første har der ikke været mange tilfælde at skrive hjem om, og for det andet har medierne glædeligt nok også givet mindre plads til de negative konsekvenshistorier end ved konflikterne i 1995 og 1999. Der har været mere plads til at beskrive, hvad konflikten egentlig går ud på, og jeg synes, at dækningen har været mere sober denne gang.”

Ved redaktionens deadline den 6. maj 2008 er det stadig uvist, hvordan konflikten for Dansk Sygeplejeråd og de 10 andre organisationer i Sundhedskartellet ender – om de to krav om en 15 pct. lønstigning og nedsættelsen af en ligelønskommission bliver indfriet. Sidstnævnte er dog med stor hjælp fra medierne blevet sat så meget på den politiske dagsorden, at bl.a. chefforhandler i Danske Regioner, *Bent Hansen* (S), og flere partier på Christiansborg – også gennem medierne - har erklæret sig villige til at se nærmere på, om der er uligeløn i Danmark.

cso@dsr.dk

”Kernen i pr-strategien er lidt af en genistreg: Man strejker under overskriften “ligeløn”. Der findes næppe noget større plusord i den danske samfundsdebat. Ligeløn er for langt de fleste indbegrebet af retfærdighed.”

Kommentator Ralf Pittelkow i Jyllands-Posten den 24. april 2008.

Sorø, den 3. april 2008. En større gruppe aktionerende sygeplejersker var mødt op foran Regionsgården i Region Sjælland op til regionsrådsmødet, der blandt andet havde deltagelse af regionsrådsformand, Kristian Ebbensgaard (V). Medierne var også på plads.

FOTO: OLE JENSEN

Formanden for Sundhedskartellet og formand for Dansk Sygeplejeråd, Connie Kruckow, ved SFs landsmøde den 13. april i København. Her interviewet af Danmarks Radio.

FOTO: HENRIK FRYDKJÆR

"Sygeplejerskerne har valgt en mindre aggressiv strategi. Der spilles bevidst på nyhedsmediernes dovenskab. Mest markant var det, da medlemmerne smed de hvide kitler og lod dem blafre fra vinduerne på Rigshospitalet med hele det danske pressekorps på plads i buskadset."

Professor ved Copenhagen Business School, Anker Brink Lund, i Berlingske Tidende den 3. maj 2008.

”Medierne er på en svær linedans. Alle - politikerne, de faglige organisationer, arbejdsgiverne og eksperterne - har fokus på, hvad medierne kan bringe af konsekvenser af konflikten. Medierne har været med til at skabe sympatien for de offentligt ansatte, som nu er i konflikt. Om vi holdt den kritiske balance og gennemskuede alle elementer af det politiske spin bag konflikten, vil der være brug for et kritisk blik på.”

Ansvarshavende chefredaktør Lisbeth Knudsen, Berlingske Tidende, i Berlingske Tidende den 27. april 2008.

Den 24. april i Hammel. Connie Kruckow er på rundtur i det østjyske, hvilket også fik opmærksomhed fra medierne i den del af landet.

FOTO: SØREN HOLM

“Opmærksomheden omkring, hvordan man skal spinne sin sag i medierne, er blevet meget større. Organisationerne håndterer medierne meget professionelt og gør meget ud af selv at præsentere historier og sælge dem til medierne for at fastholde dagsordenen og fremme deres sag.”

Jørgen Steen Madsen, professor, Københavns Universitet, i Politiken den 22. april 2008.

OPKRÆVNING AF KONFLIKT-KONTINGENT

Under konflikten aflønner Dansk Sygeplejeråd de medlemmer, der er udtaget til at strejke.

Det vil sige, at den løn og pension, du skulle have haft af din arbejdsgiver, mens du er i konflikt, i stedet bliver betalt af Dansk Sygeplejeråds Garantifond.

Selvom Garantifonden i dag er af en anseelig størrelse, indebærer en konflikt, som den vi befinder os i netop nu, et betydeligt træk på Garantifonden. Derfor har Dansk Sygeplejeråds Hovedbestyrelse besluttet at opkræve et konfliktkontingent, der sikrer, at Garantifonden er stor nok til at klare en længerevarende konflikt.

Opkrævning blandt aktive medlemmer

Det betyder, at du som aktivt medlem foreløbig vil blive opkrævet et ekstra konfliktkontingent i maj måned svarende til et månedskontingent, dvs. 374,50 kr. pr. måned. Konfliktkontingentet bliver opkrævet med betalingsfrist den 5. maj 2008.

For særlige grupper af aktive medlemmer, f.eks. dem der arbejder 0-8 timer om ugen i gennemsnit, opkræves der 50 pct. af konfliktkontingentet. For efterlønsmodtagere og pensionister, der arbejder 0-200 timer om året, opkræves 25 pct. af konfliktkontingentet.

Massivt fokus på sygeplejerskers løn- og arbejdsvilkår

En fyldt Garantifond er forudsætningen for, at vi både nu og på længere sigt kan anvende det ultimative våben, vi har i en overenskomstsituation; nemlig en konflikt. En konflikt koster et tocifret millionbeløb dagligt. Til gengæld er en konflikt vores mulighed for at sætte et massivt kollektivt og samfundsmæssigt fokus på sygeplejerskers løn- og arbejdsvilkår til gavn for både den enkelte sygeplejerske og faget i fremtiden.

Dansk Sygeplejeråd takker dig og dine kolleger for den indsats, I hver især yder under konflikten, så vi sammen har mulighed for at nå et resultat, der imødekommer vores krav til arbejdsgiverne.

Venlig hilsen

Connie Kruckow
Formand, Dansk Sygeplejeråd

SYGEPLEJERSKER I DET OFFENTLIGE TJENER 23 PROCENT MINDRE END PRIVATANSATTE

Efterslæb. Sygeplejersker ansat i det offentlige har et lønefterslæb på 23 procent i forhold til privatansatte sygeplejersker.

Mens strejken blandt Sundhedskartellets offentligt ansatte medlemmer står på, så er der rivende travlt på de fleste af landets private hospitaler, der ikke er omfattet af strejken. Mange patienter søger hen mod det private, og her kan sygeplejersker også tjene 10.000 kroner mere om måneden. Tal fra Dansk Sygeplejeråd viser, at mens timelønnen for en offentlig ansat ikke-ledende sygeplejerske er 175 kroner, så tjener en tilsvarende sygeplejerske i det private 227 kroner i timen. De 3.000 privatansatte sygeplejersker har travlt, det samme kan siges om deres kolleger i det offentlige, men de tjener altså 52 kroner mindre i timen, svarende til en forskel på 23 procent.

Formanden for Sundhedskartellet og Dansk Sygeplejeråd, *Connie Kruckow,* har tidligere sagt, at et af målene med lønforbedringerne på 15 procent over tre år er at komme i gang med udligningen af lønefterslæbet i forhold til de privatansatte med samme uddannelseslængde. *(snp)*

››› LØNEFTERSLÆB (TIMELØN) FOR SYGEPLEJERSKER I FORHOLD TIL PRIVATANSATTE FORDELT PÅ ANCIENNITET

Anciennitet	Efterslæb
0-3 års anciennitet	31 procent
4-8 års anciennitet	27 procent
9-12 års anciennitet	20 procent
13-29 års anciennitet	21 procent
30-39 års anciennitet	17 procent
Alle	23 procent

Tallene er baseret på henholdsvis 45.209 ansættelsesforhold i det offentlige og 3.182 ansættelsesforhold i det private. Lønefterslæbet er særlig højt for sygeplejersker med lav anciennitet. Lønefterslæbet er 31 pct. blandt sygeplejersker med 0-3 års anciennitet og 17 pct. blandt dem, der har 30-39 års anciennitet. Løntallene dækker sygeplejerskeuddannede i ikke ledende stillinger med jobfunktionen "sygeplejearbejde". Denne afgrænsning i forhold til både uddannelse og jobfunktion gør sammenligningerne mere præcise, da vi afgrænser til sygeplejersker i sygeplejefaget.

Kilde: Dansk Sygeplejeråd

Vidste du at …

… 23.500 medlemmer af Dansk Sygeplejeråd potentielt er i strejke under konflikten? Heraf vurderes, at 10.000 var i strejke, og 13.500 var i nødberedskab.

Kilde: Analyseafdelingen, Dansk Sygeplejeråd, opgørelse pr. 6. maj 2008

Vidste du at …

… 57 pct. af Dansk Sygeplejeråds medlemmer i på akutte afdelinger (f.eks. skadestue og akut modtagelse), er undtaget fra strejke?

Kilde: Analyseafdelingen, Dansk Sygeplejeråd, opgørelse pr. 6. maj 2008

”Det er nu, de skal agere”

Hvad betyder overenskomstkravene for rekruttering og fastholdelse i sygeplejefaget?

2.-næstformand *Dorte Steenberg*, Dansk Sygeplejeråd:

”Det har stor betydning. Derfor kan det også undre, at arbejdsgiverne ikke vil gøre noget afgørende ved sygeplejerskernes løn. Hvis de ikke mener, de har pengene, burde de lægge et massivt pres på finansministeren og Folketinget for at få pengene. Mener Folketinget noget med, at man ønsker et offentligt sundhedsvæsen i verdensklasse, så er det altså nu, de skal agere.”

”En markant bedre løn til sygeplejerskerne vil også have stor betydning i form af at gøre noget ved den stærke kønsopdeling af arbejdsmarkedet, som vi har i Danmark. Køn og løn hænger stadig sammen, selv om man må undre sig over det her i 2008. Og det vil være med til at vise anerkendelse af den offentlige sektor. Der eksisterer stadig myter om, at den offentlige sektor ikke er værdiskabende eller produktiv, og at arbejdet er lettere end i den private sektor. Fuldstændig ude af takt med realiteterne.”

(sp)

FOTO: ALEX TRAN

Faaborg, den 22. april 2008. Aktionerende sygeplejersker brugte den ugentlige torvedag til at at gå på gaden og få en snak med de lokale om løn. Enkelte havde taget deres lønsedler med i stor størrelse, så man ved selvsyn kunne se, hvad en sygeplejerske egentlig tjener.

Vidste du at …

… 36 pct. af Dansk Sygeplejeråds medlemmer, eksklusiv ledere og tillidsmænd, er undtaget af konflikten?

Kilde: Analyseafdelingen, Dansk Sygeplejeråd, opgørelse pr. 6. maj 2008

Vidste du at …

… 64 pct. af Dansk Sygeplejeråds medlemmer på de medicinske afdelinger, er undtaget fra strejke?

Kilde: Analyseafdelingen, Dansk Sygeplejeråd, opgørelse pr. 6. maj 2008

Vidste du at …

… kvinders sygefraværsperiode i gennemsnit er knap to uger længere end mænds? Det viser en undersøgelse fra 2007 fra Beskæftigelsesministeriet.

Kilde: www.ligelon.dk

”DA SAMMENLIGNER ÆBLER OG PÆRER”

Ifølge nye tal fra Dansk Arbejdsgiverforening (DA) kan 60 pct. af de privatansatte mænd ikke trumfe en sygeplejerskes løn. Tallene kan ikke bruges til noget som helst, siger *Connie Kruckow.*

En ny opgørelse fra DA viser, at 60 pct. af mænd, som er ansat i den private sektor, tjener det samme eller mindre end en offentligt ansat sygeplejerske. Det skriver Jyllands-Posten mandag den 5. maj.

”Meget store grupper af privatansatte mænd tjener faktisk mindre end de konfliktende grupper,” siger DA’s administrerende direktør *Jørgen Neergaard Larsen*. DA’s tal er opgjort af fortjenesten pr. præsteret time. Det betyder, at arbejdsgiverne indregner fravær, orlov og sygdom, så den præsterede arbejdstime bliver højere, jo mere fravær man har.

Det kan ifølge Dansk Sygeplejeråds formand Connie Kruckow ikke bruges til noget som helst, og hun mener, at DA’s indspark i debatten skyldes, at de ikke ønsker en ligelønskommission.

”DA sammenligner æbler og pærer. Når vi sammenligner os med privatansatte mænd, der også har en mellemlang videregående uddannelse, har sygeplejerskerne et lønefterslæb på 27 pct.,” slår Connie Kruckow fast.

Kilde: www.dsr.dk

SKÆBNETIME FOR SUNDHEDSVÆSENET

Handling nu. Sundhedsvæsenets rekrutterings- og fastholdelseskrise skyldes grundlæggende et markant uligelønsproblem for de sundhedsprofessionelle med en mellemlang videregående uddannelse.

Det offentlige sundhedsvæsen står midt i en rekrutterings- og fastholdelseskrise af historiske dimensioner. Tallene taler deres klare sprog: Lige nu står mere end 2.400 sygeplejerskestillinger ubesatte, og tallet vil stige i de kommende år. På fem år har den offentlige sektor mistet 1.444 sygeplejersker til fordel for den private sektor. Og på et enkelt år er antallet af kvote 2-ansøgere til sygeplejerskeuddannelsen faldet med 36,8 pct.

Hertil kommer, at der stort set ikke er ledig arbejdskraft inden for de mellemlange, videregående uddannelser på sundhedsområdet. F.eks. er ledigheden for radiografer og sygeplejersker 0,1 pct., mens den for jordemødre og bioanalytikere er 0,3 pct. Samlet betyder rekrutteringsproblemerne og den historisk lave ledighed, at sundhedsvæsenet er ramt af omfangsrige flaskehalsproblemer.

Konsekvenserne af rekrutterings- og fastholdelseskrisen er alvorlige:

En række patienter - bl.a. på medicinske afdelinger - får ikke den sygepleje, behandling og genoptræning, de har et sundhedsfagligt behov for. Mange medarbejdere har så travlt, at der opstår øget risiko for fejl, utilsigtede hændelser og skader på patienter. Og arbejdsmiljøet er så presset, at hver tredje sygeplejerske på en akut eller medicinsk afdeling altid eller ofte må springe frokosten over.

Som om det ikke var nok: Den internationale forskning dokumenterer, at der er direkte sammenhæng mellem antallet af sygeplejersker og patienternes overlevelse, indlæggelsestid og sikkerhed.

Hver femte sygeplejerske på vej væk

Med andre ord befinder det offentlige sundhedsvæsen sig i en skæbnetime. Allerede i dag har manglen på sygeplejersker, bioanalytikere, læger og andre sundhedsprofessionelle alvorlige konsekvenser for patienterne. Og intet tyder på, at krisen går over af sig selv. Tværtimod. En måling fra Megafon viser, at hver femte sygeplejerske overvejer helt at forlade sit fag. Dermed risikerer det offentlige sundhedsvæsen at miste tusindvis af veluddannede kernetropper.

Budskabet til Folketinget og regeringen er ikke til at tage fejl af: Politikerne bliver nødt til at gøre noget drastisk ved rekrutterings- og fastholdelseskrisen. Hvis ambitionerne om et sundhedsvæsen i verdensklasse ikke skal lide skibbrud, bliver politikerne nødt til at træde i karakter og rette kursen op. Hvis vi skal undgå, at det solidariske sundhedsvæsen bliver udhulet til fordel for et privat sundhedsvæsen med et A- og et B-hold blandt patienterne, skal politikerne på banen.

Hvad skal Folketinget og regeringen gøre konkret?

Der har været mange fantasifulde forslag på banen på det seneste. F.eks. et forslag om, at sygeplejerskerne bare kan arbejde nogle flere timer om ugen. Det kan sygeplejerskerne vel godt magte, har vores arbejdsgivere udtalt. Jeg synes, arbejdsgiverne skulle ulejlige sig med at se efter i statistikkerne. Så ville arbejdsgiverne hurtigt se, at sygeplejerskerne allerede i dag arbejder lige så mange timer om ugen som de øvrige kvinder på det danske arbejdsmarked.

> ”Situationen kræver handling. Hvis Danmark også i fremtiden skal have et offentligt sundhedsvæsen med fri og lige adgang, skal Folketinget på banen.”

Krisen skyldes uligelønsproblemet

Derfor er det nødvendigt at spille på andre heste, når Folketinget og regeringen skal løse rekrutterings- og fastholdelseskrisen.

For mig at se er der ingen tvivl om, at rekrutterings- og fastholdelseskrisen i det offentlige sundhedsvæsen først og fremmest skyldes, at der er et markant uligelønsproblem. Det gælder især for de sundhedsprofessionelle med en mellemlang, videregående uddannelse, dvs. kernetropperne i sundhedsvæsenet som jordemødre, fysioterapeuter, bioanalytikere og sygeplejersker.

Sort på hvidt ser uligelønnen ud på følgende måde: Hver gang en offentligt ansat med en mellemlang, videregående uddannelse, typisk en kvinde, tjener 73 kr., tjener en privatansat med samme uddannelsesniveau, typisk en mand og f.eks. en journalist, 100 kr. Dvs. en lønforskel på 27 pct. på trods af, at vi har det samme uddannelsesniveau. Det kan med andre ord slet ikke betale sig at tage en mellemlang videregående uddannelse, der retter sig mod de kvindedominerede fag i det offentlige sundhedsvæsen.

Det er et kæmpe problem. I virkeligheden er der tale om det største ligestillingsproblem, det danske samfund har. Uligelønnen har meget store konsekvenser for den enkeltes økonomi. Men den har også alvorlige konsekvenser for det offentlige sundhedsvæsen, fordi uligelønnen betyder, at medarbejderne siver over i den private sektor.

Tjener 1 mio. kr. mere i det private

En Megafonmåling viser, at hver femte sygeplejerske overvejer at søge over i den private sundhedssektor - langt de fleste på grund af lønnen. Og det er ikke så underligt, når lønnen på de private sygehuse er op til 10.000 kr. højere om måneden. På 20 år kan en sygeplejerske tjene langt over 1 mio. kr. mere i det private sundhedsvæsen end i det offentlige. Jeg kan ikke fortænke den enkelte sygeplejerske i at søge derhen, hvor lønnen - og ofte også arbejdsvilkårene - er bedst. Men når mange velkvalificerede sundhedsprofessionelle forlader det offentlige sundhedsvæsen, opstår der store problemer.

Situationen kræver handling. Hvis Danmark også i fremtiden skal have et offentligt sundhedsvæsen med fri og lige adgang, skal Folketinget på banen.

Lønforskellene er så store, at vi umuligt kan indhente dem ved forhandlingsbordet. Den danske aftalemodel er god i sin grundidé, men den evner ikke at flytte lønrelationerne. Uligelønnen er et samfundsskabt problem, blandt andet fordi en række faggrupper ganske enkelt er indplaceret forkert for flere årtier siden. Hertil kommer, at de offentlige arbejdsgivere har en meget stram økonomi. Regionerne, der driver sygehusene, må end ikke udskrive skat.

Løsningen er, at Folketinget gør to ting: For det første afsætter en ekstra pulje penge, så de sundhedsprofessionelle med mellemlang videregående uddannelse kan få lønforbedringer på 15 pct. over de næste tre år. Hvis vi skal indhente løneftersl æbet, er det nødvendigt, at vi overhaler de privatansattes lønstigninger på forventeligt 12,8 pct. Ellers vil situationen være status quo.

Det er i øvrigt meget mærkeligt at være vidne til, at en række politikere i den senere tid har sagt, at de ikke vil afsætte flere penge, fordi det er op til arbejdsmarkedets parter at fastsætte rammen. Alle ved, at det i sidste ende er finansministeren, der fastlægger rammerne for de årlige lønforhandlinger for de offentligt ansatte. Så Folketinget blander sig allerede i dag i løndannelsen.

Jeg vil også godt understrege, at vi ikke kræver 15 pct. mere i løn over de næste tre år, fordi det er synd for sygeplejerskerne, at vi får en lav løn. Det handler om, at det altid skal kunne betale sig at tage en uddannelse. Og det handler om, at det skal være muligt at rekruttere og fastholde medarbejdere i sundhedsvæsenet.

For det andet skal Folketinget nedsætte en ligelønskommission. I Norge har regeringen for længst erkendt, at der er et uligelønsproblem, og har nedsat en ligelønskommision. Den norske regerings ligelønskommission udgav tidligere i år rapporten "Kjønn og Lønn", der blandt andet lægger op til, at politikerne skal afsætte 3 mia. kr. på finansloven til at bekæmpe uligelønnen.

Det er på høje tid, Danmark følger med. Forudsætningen er for det første, at politikerne erkender, at Danmark har et uligelønsproblem. Dernæst at Folketinget afsætter midler til at afskaffe uligelønnen og følger en ligelønskommissions anbefalinger.

I denne tid er sygeplejerskerne – sammen med vores kolleger i Sundhedskartellet - i strejke for ligeløn.

Konflikten er en skæbnetime for sundhedsvæsenet. Det er på tide, politikere og arbejdsgivere tager et ansvar. Ikke bare for uligelønsproblemet, men for sundhedsvæsenet, som vi kender det i dag. Det offentlige, solidariske sundhedsvæsen er borgernes garanti for fri og lige adgang til sundhedstilbud. Og det er garantien for, at der er plads til både de stærke og svage patienter. Det er nok værd at kæmpe for.

"Mange medarbejdere har så travlt, at der opstår øget risiko for fejl, utilsigtede hændelser og skader på patienter. Og arbejdsmiljøet er så presset, at hver tredje sygeplejerske på en akut eller medicinsk afdeling altid eller ofte må springe frokosten over."

AF CONNIE KRUCKOW, FORMAND FOR DANSK SYGEPLEJERÅD

Krav der giver genlyd

Hvad betyder overenskomstkravene for rekruttering og fastholdelse i sygeplejefaget?

Kredsnæstformand *Ane Gleerup*, Dansk Sygeplejeråd Kreds Midtjylland:

"Jeg mener, det er helt afgørende, at vi holder fast i kravet om 15 procents lønforbedringer.

Vi skal have en løn, der modsvarer den uddannelse, vi har, og som svarer til, hvad man får i den private sektor med en tilsvarende uddannelse. Jeg synes, det er enormt stærkt, når de sygeplejersker jeg taler med, klart melder ud; "Det er vores krav, og dem står vi ved. Det er nu eller aldrig".

Vi er som sygeplejersker stolte over vores faglighed, og faget betyder meget, når de unge vælger uddannelse. Men vi ved også, at løn og arbejdsvilkår er afgørende faktorer. Hvis den madding vi sætter på krogen, når vi skal ud og "fiske" nye sygeplejersker består af en løn der hverken modsvarer ansvar, lemper eller de dårlige arbejdsvilkår, så er der med garanti ikke mange der bider på. Rekrutteringen er allerede problematisk, i særdeleshed i yderområderne." *(sp)*

FOTO: HENRIK FRYDKJÆR

Onsdag den 15. april, Rådhuspladsen, København. Aktionerende sygeplejersker og andre medlemmer af Sundhedskartellet indtog Rådhuspladsen og tilbød bl.a. at få tjekket blodtrykket, tale med jordemoderen og få en snak om ligeløn.

FOTO: LARS HORN

Aalborg, den 23. april 2008. Ikke færre end 800 deltog i Sundhedskartellets demonstration i Aalborg. Blandt talerne var den lokale kredsformand, Jytte Wester, 1.-næstformand, Grete Christensen og formand for fysioterapeuterne, Johnny Kuhr.

"Jeg elsker mit fag men..."

Hvad betyder overenskomstkravene for rekruttering og fastholdelse i sygeplejefaget?

Kredsformand *Anni Pilgaard*, Dansk Sygeplejeråd Kreds Syddanmark:

"For nylig var jeg og kredsnæstformand *Linda Rise* på Langeland, hvor en sygeplejerske kom hen til os og fortalte, at hendes datter var godt i gang med sin uddannelse til sygeplejerske. Hun var glad for studiet, men var en dag kommet hen til sin mor og havde givet udtryk for, at hun nok ikke havde valgt sygeplejerskeuddannelsen, hvis hun havde været opmærksom på, hvor lidt hun fik i løn."

"Det viser det dilemma, som vi står i. Vores gamle slogan: "Jeg elsker mit fag, men ikke min løn" er stadig sørgelig aktuelt. Det er et meget konkret eksempel på, hvor meget løn og arbejdsvilkår betyder for rekruttering og fastholdelse i sygeplejefaget. Selv de mest populære uddannelsessteder har i år set en tilbagegang i antallet af kvote 2-ansøgere. Og vi ser, at også populære arbejdssteder har mange ubesatte stillinger. Unge sygeplejersker søger væk, hvis vagtbyrden bliver for stor."

(sp)

Dette brev blev sendt til socialdemokraternes og Dansk Folkepartis ledere i forbindelse med 100 året for kvindernes kommunale valgret.

Den 30. april 2008

Kære Helle Thorning Schmidt og Pia Kjærsgaard

Når man kæmper for ligeløn, kan man nogle gange få en dejavuoplevelse.

I år fejrer Danmark 100-året for kvindernes kommunale valgret. Det var en vigtig sejr for ligestillingen. Men desværre har kvinderne fortsat andre, meget store ligestillingsproblemer. Ikke mindst en markant uligeløn. Tal fra Danmarks Statistik dokumenterer, at hver gang en privatansat med en mellemlang videregående uddannelse - typisk en mand - tjener 100 kr., tjener en offentligt ansat på samme uddannelsesniveau - typisk en kvinde - kun 73 kr.

Derfor strejker Sundhedskartellets medlemmer. Vores mål er klart: Vi vil have ligeløn. De argumenter, der bruges imod ligeløn, minder i forbløffende grad om de argumenter, der blev brugt mod at give kvinderne valgret for 100 år siden. F.eks. lød det for mere end 100 år siden: "Da Landstinget fastholder den mening, at det hverken er i samfundets eller kvinder-nes interesse, at der tildeles disse valgret, går det over til næste punkt på dagsordenen" (dags-orden vedtaget i det danske Landsting i forbindelse med debat om kvinders valgret og valg-barhed). Og det krævede 11 forsøg at få indført kommunal valgret til kvinder.

Jeg håber, dagens Folketing ikke skal bruge lige så mange forsøg på at skabe rammerne for ligeløn. Jeg håber også, at I - som kvindelige ledere af to store, indflydelsesrige partier - vil arbejde aktivt for at indføre ligeløn i Danmark.

Konkret vil jeg opfordre jer til, at I kommer mere tydeligt på banen i ligelønsdiskussio-nen.

Af dagens medier fremgår, at Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti ikke vil være med til at nedsætte en ligelønskommission her og nu. Jeg synes, det signal peger i den forkerte retning. Selvfølgelig er det positivt, at jeres partier stadig går ind for en kommission. Men det er nødvendigt at nedsætte den nu og ikke udskyde den.

For mig at se er en ligelønskommission den ene af to vigtige brikker, der skal falde på plads, for at konflikten kan bringes til ophør. Den anden vigtige brik er, at Folketinget skal skabe rammerne for, at Sundhedskartellets medlemmer kan få en lønstigning på 15 procent over de næste tre år. I den forbindelse er det vigtigt at være opmærksom på, at Folketingets flertal allerede i dag har stor indflydelse på overenskomsterne på det offentlige arbejdsmarked, idet den økonomiske ramme fastlægges via de årlige forhandlinger mellem regeringen, regioner og kommuner.

Uligeløn er et samfundsproblem. Derfor er det nødvendigt at finde samfundsløsninger. Som partiledere spiller I en meget vigtig rolle for, at der kan skabes ligeløn i Danmark.

Med venlig hilsen

Connie Kruckow, Formand, Dansk Sygeplejeråd

"UFORSTÅELIG UDMELDING FRA S OG DF"

I medierne fremgår det, at Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti ikke vil være med til at nedsætte en ligelønskommission lige nu.
Både *Henrik Sass Larsen* (S) og *Bent Bøgsted* (DF) siger, at de går ind for en lønkommission, men at de ikke vil nedsætte den nu, fordi det er arbejdsmarkedets parter, der skal finde en løsning ved forhandlingsbordet. Den udmelding kalder Sundhedskartellets formand *Connie Kruckow* for uforståelig:
"Jeg synes, Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti sender et helt forkert signal. Selvfølgelig er jeg glad for, at de to partier stadig går ind for en kommission. Men det er uforståeligt, at de ikke vil nedsætte den her og nu. For mig at se er en ligelønskommission den ene af to vigtige brikker, der skal falde på plads, for at konflikten kan bringes til ophør," siger Connie Kruckow.
Hun fastslår, at Folketinget skal på banen. Dels ved at nedsætte en ligelønskommission. Dels ved at skabe rammerne for, at Sundhedskartellets medlemmer kan få en lønstigning på 15 procent over de næste tre år. Connie Kruckow understreger, at Folketingets flertal allerede i dag har stor indflydelse på overenskomsterne på det offentlige arbejdsmarked, idet den økonomiske ramme fastlægges via de årlige forhandlinger mellem regeringen, regioner og kommuner.
Sundhedskartellets formand påpeger, at der er behov for en egentlig ligelønskommission og ikke blot en lønkommission:
"Uligeløn er et af de største ligestillingsproblemer, Danmark har i dag. F.eks. tjener en sygeplejerske eller en bioanalytiker ca. 27 procent mindre end en privatansat på samme uddannelsesniveau. Den uligeløn er helt uholdbar. Derfor er det vigtigt, at Folketinget nedsætter en ligelønskommission, så der bliver sat retning på kommissionens arbejde," siger Connie Kruckow.

"Løn modsvarer ikke uddannelse"

Hvad betyder overenskomstkravene for rekruttering og fastholdelse i sygeplejefaget?
Kredsnæstformand *Helle Kehlet*, Dansk Sygeplejeråds Kreds Sjælland:
"Diskussionen om rekruttering og fastholdelse og sygeplejerskernes aktuelle lønkamp er tosidig efter min mening. Rekruttering og fastholdelse er ikke kun et spørgsmål om løn, men også om faget og de udviklingsmuligheder, man har som sygeplejerske. Fagidentitet og faglig stolthed."
"Men der er ingen tvivl om, at bevidstheden om den værdifastsættelse, sygeplejerskers arbejde har, er blevet mere tydelig i de senere år. Og så er der opstået en synergieffekt, der betyder, at borgerne også er opmærksomme på de lønmæssige uretfærdigheder. Uretfærdigheder, der bevirker, at det ikke kan betale sig at tage en mellemlang videregående uddannelse med henblik på ansættelse inden for det offentlige. Det er det, der er så paradoksalt, at vi har et Folketing, der siger, at de gerne vil understøtte et videnssamfund, mens de med den anden hånd undergraver samme videnssamfund, fordi løn ikke modsvarer uddannelse."

(sp)

FOTO: CHRISTER HØLTE

Esbjerg, den 26. april 2008. Sundhedskartellet i Region Syddannmark havde sendt medlemmerne på gaden for at aktionere for højere løn og en ligelønskommission. De små var også kommet med.

Åbent brev til socialdemokraternes leder fra Dansk Sygeplejeråd efter hendes tale i Fælledparken på arbejdernes kampdag den 1. maj. Brevet blev sendt som en reaktion på talen.

Den 2. maj 2008

Kære Helle Thorning Schmidt

Din tale i Fælledparken torsdag den 1. maj vakte en del undren og frustration blandt de fremmødte sygeplejersker. Jeg lovede dem at fortælle dig, hvad årsagen til deres frustration var.

Du sagde i din tale, at det ikke er tilfældigt, når tusindvis af sygeplejersker, jordemødre, sosuhjælpere og andre offentligt ansatte strejker i disse uger. Du valgte at tolke vores ellers meget klare budskab om ligeløn – mellem kvinder og mænd og mellem offentlig og privat sektor – som en nødraket om bedre arbejdsforhold.

Jeg er helt enig med dig i, at arbejdsforholdene i sundhedssektoren er meget pressede. I Dansk Sygeplejeråd har vi en meget stor viden om, hvad der presser arbejdsforholdene. Alle sygeplejersker har også egne erfaringer med, hvad arbejdsforholdene betyder for patienterne i form af flere fejl og for ringe kvalitet og for dem selv i form af fysisk og mentalt slid.

Det er bare ikke det, konflikten drejer sig om. Konflikten drejer sig ligeløn. Og det er en nedvurdering af vores argumenter, hvis du tror, vi ikke kan finde ud af at skelne mellem løn og arbejdsforhold. Det kan vi godt!

Vi synes, hverken det er selvfølgeligt eller naturligt, at der er store forskelle på lønnen mellem de kvindeligt dominerede fag i den offentlige sektor og de tilsvarende mandligt dominerede i den private. Som du ved, drejer det sig om 27 pct., når vi ser på sygeplejerskers uddannelsesniveau. Sådanne lønforskelle opleves krænkende. Og de medvirker bestemt ikke positivt til hverken fastholdelse eller rekruttering til vores fagområder – endsige til at bløde op på et meget kønsopdelt arbejdsmarked.

Konflikten drejer sig derfor også om et offentligt sundhedsvæsens fremtid. Politisk kan man beslutte sig for - hvis man har viljen - at værdisætte uddannelsesniveauer blandt de store kvindegrupper i den offentlige sektor på lige fod med tilsvarende uddannelsesniveauer i den private sektor. Og det drejer sig om at anerkende, at en velfungerende offentlig sektor er forudsætningen for, at meget privat produktion kan lade sig gøre.

Den anerkendelse drejer sig om arbejdsforholdene, men den drejer sig sørme også om ligeløn. Sygeplejersker er som andre ansatte i det offentlige sundhedsvæsen veluddannede, arbejder videnbaseret og med høj grad af professionalisme. Men vi oplever ikke, at arbejdet værdsættes gennem ligeløn. Det er uacceptabelt. Og det vil vi fastholde vores ret til at kæmpe for. Men vi undrer os såre over, at vi ikke bakkes op af blandt andre dig i denne kamp. En kamp, der også drejer sig om fremtiden for velfærden.

Og for en god ordens skyld: Hver ting til sin tid, som man siger. At vi tager lønnen nu, betyder under ingen omstændigheder, at vi har overset arbejdsforholdene.

Med venlig hilsen

Dorte Steenberg

Dorte Steenberg, 2.-næstformand, Dansk Sygeplejeråd

Aconto konfliktunderstøttelse

Læs bl.a., hvad arbejdsgiver skal betale, hvad Dansk Sygeplejeråd betaler, og om den særlige feriegodtgørelse.

Er du blandt de 24.000 konfliktramte sygeplejersker, der har foretaget indberetning på Dansk Sygeplejeråds konfliktberegner, så får du den 30. april 2008 udbetalt et aconto beløb fra Dansk Sygeplejeråd. Aconto-beløbet vil så vidt muligt svare til den lønindtægt, du mangler fra din normale arbejdsgiver.

Bemærk: Har du indtastet dine oplysninger senere end 22. april, vil du selvfølgelig stadig modtage udbetaling fra Dansk Sygeplejeråd – blot vil udbetalingen ske lidt senere end den 30. april.

Hvad skal arbejdsgiver betale? Og hvornår?
Din arbejdsgiver skal betale dig løn for det arbejde, du har præsteret i perioden fra den 1.- 15. april og i beredskabet fra den 16.–30. april. Vær opmærksom på, at udbetalingen vil ske som timeløn.

Du har ret til ugentlig udbetaling af dine vagter i nødberedskabet, med mindre der er aftalt/fastsat andre vilkår lokalt. Dette fremgår af vores overenskomster:

I Kommunernes Landsforenings overenskomst § 21 stk. 2 står der:" Timelønnede har - hvor ingen anden afregningsform er aftalt - ret til ugentlig afregning."

I Danske Regioners overenskomst § 25 stk. 3 står der: "Timelønnede har - hvor ingen anden afregningsform er fastsat - ret til ugentlig afregning."

Hvis der på din arbejdsplads er aftalt andre end ugentlige udbetalingsterminer, kan du få dette oplyst på dit normale personalekontor.

Desuden skal du være opmærksom på, at både Kommunernes Landsforening og Danske Regioner har oplyst, at der kan være lidt forsinkelse i udbetalingerne forårsaget af, at de mange nye timelønnende skal registreres i lønsystemerne.

Hvad udbetaler Dansk Sygeplejeråd?
Dansk Sygeplejeråd kompenserer de konfliktramte sygeplejersker for deres normale løn inkl. pension og tillæg under konflikten. Det beløb, der overføres til de berørte sygeplejersker pr. 30. april, skal betragtes som et acontobeløb.

Du vil måske opleve, at du i forhold til din sædvanlige løn enten får et for stort eller for lille beløb udbetalt i første omgang.

Alle berørte sygeplejersker skal foretage endnu en indberetning umiddelbart efter konfliktens afslutning, hvor den endelig vagtplan under konflikten skal indtastes. På baggrund heraf vil den endelige afregning af honoraret i konfliktperioden blive foretaget. Med mindre der er en større afvigelse i det udbetalte beløb pr. 30. april, vil vi derfor bede dig have tålmodighed og afvente endnu en udbetaling fra Dansk Sygeplejeråd. Hvis du herefter - på baggrund af den endelige afregning - kan se, at beløbene ikke stemmer, skal du selvfølgelig henvende dig enten pr. mail eller til vores konflikt-hotline.

Særlig Feriegodtgørelse
Den særlige feriegodtgørelse udbetales normalt senest den 1. maj jf. Ferieaftalens § 28, stk. 4.

Særlig feriegodtgørelse udbetales imidlertid ikke under en konflikt.

Når konflikten ophører, vil den særlige feriegodtgørelse blive udbetalt med den efterfølgende lønudbetaling. Såfremt man ikke kan vente til den efterfølgende lønudbetaling, kan man efter konfliktens ophør anmode om en tidligere udbetaling.

Kontakt os via mail
Hvis du har spørgsmål vedrørende den udbetalte aconto konfliktunderstøttelse, er du velkommen til at kontakte os. Vi opfordrer dig til at sende os en mail på adressen: acontoapril@dsr.dk med dit navn, medlemsnummer og telefonnummer samt kort oprids af problemstillingen. Herefter vil du hurtigst muligt blive kontaktet af en medarbejder fra Dansk Sygeplejeråd.

Kontakt os på konflikt-hotline
Har du presserende spørgsmål, der ikke kan afvente endelig afregning kan du ringe til Dansk Sygeplejeråds konflikt hotline på telefonnummer 4695 4301 - alle hverdage i tidsrummet fra kl. 09.00 – 18.00.

KRÆVER LIGELØNSKOMMISSION

Lønefterslæb. I Danmark er lønnen væsentligt lavere i kvindefag end i mandefag. Og der er langt til ligeløn i Danmark. Eksempelvis tjener sygeplejersker 27 procent mindre end privatansatte på samme uddannelsesniveau. Det kalder kraftigt på en ligelønskommission, mener Connie Kruckow, formand for Sundhedskartellet.

Det står rigtig skidt til med ligelønnen herhjemme. Faktisk så skidt, at Danmark indtager en 39. plads, hvad lønmæssig ligestilling angår. Det viser en opgørelse fra World Economic Forum.

"Offentligt ansatte med en mellemlang videregående uddannelse (typisk kvinder, red.) halter lønmæssigt 27 procent efter privatansatte (typisk mænd, red.) på samme uddannelsesniveau," påpeger *Connie Kruckow,* formand for Dansk Sygeplejeråd og Sundhedskartellet.

Den markante uligeløn er ifølge Connie Kruckow stærkt medvirkende til sundhedsvæsenets nuværende rekrutterings- og fastholdelseskrise, der blandet andet betyder, at Danmark lige nu har flere end 2.400 ubesatte sygeplejerskestillinger. Et tal, som vil stige voldsomt.

Samfundsproblemer kræver samfundsløsninger

Connie Kruckow mener, det er nødvendigt at gennemføre en ligelønsreform i Danmark.

"Ligelønsproblemerne er så store, at arbejdsmarkedets parter ikke selv har mulighed for at løse dem ved forhandlingsbordet. Ligestilling og ligeløn mellem kønnene er et samfundsproblem, og derfor er det også en samfundsopgave at løse problemerne," forklarer Connie Kruckow og forsætter:

"Derfor bør Folketinget nedsætte en ligelønskommission, som kan bane vejen for en egentlig ligelønsreform."

Nedsæt en ligelønskommission

Ifølge Connie Kruckow skal ligelønskommissionen undersøge, analysere og komme med anbefalinger til, hvordan der kan skabes ligeløn mellem mænd og kvinder og mellem ansatte i den offentlige og private sektor.

"Kommissionen skal sammensættes af eksperter indenfor ligestillings- og ligelønsområdet. Og en referencegruppe bestående af arbejdsmarkedets parter skal inddrages i arbejdet," understreger Connie Kruckow og pointerer, at Folketinget skal forpligte sig til at følge op på kommissionens anbefalinger.

Sundhedskartellet mener, at ligelønskommissionens arbejde bør være færdigt, således at kommissionen kan fremlægge sin rapport og anbefalinger inden udgangen af november 2009.

Kilde: www.dsr.dk

FOTO: POUL ERIK BILSTRUP

Den 23. april Thisted. Aktionerende medlemmer af Sundhedskartellet tog sig en løbetur under sloganet " Vi løber efter lønnen" i Thisted by. Løberne forfulgte en imaginær "løkkepose", der havde konditionen i orden.

REDAKTION ›››

Chefredaktør
Ansvarlig efter medieansvarsloven
Sigurd Nissen-Petersen (DJ)
snp@dsr.dk
Tlf.: 4695 4193

Redaktionssekretær
Henrik Boesen (DJ)
hbo@dsr.dk
Tlf.: 4695 4189

Redaktør
Søren Palsbo (DJ)
sp@dsr.dk
Tlf.: 4695 4185

Journalist
Kirsten Bjørnsson (DJ)
kbj@dsr.dk
Tlf.: 4695 4188

Journalist
Christina Sommer (DJ)
cso@dsr.dk
Tlf.: 4695 4264

Katrine Birkedal Christensen(DJ)
kbc@dsr.dk
Tlf.: 4695 4194

Art Director
Tone Thoresen (DJ)

Sygeplejersken
Sankt Annæ Plads 30
Postboks 1084
1008 København K

Tlf. 3315 1555
Fax 3315 1841
redaktionen@dsr.dk
www.sygeplejersken.dk

Forsidefoto
Søren Svendsen

Tryk
Stibo Graphic

Distribueret oplag
1. juli 2006 - 30. juni 2007: 76.220
ISSN 0106-8350
Medlem af Dansk Fagpresse

Udgiver Dansk Sygeplejeråd
Sankt Annæ Plads 30 · 1250 København K

Chefredaktøren er ansvarlig for bladets indhold.

POST
PP DANMARK
MAGASINPOST STANDARD A

Derfor er vi i konflikt

Vi kræver ligeløn
I dag tjener en sygeplejerske i det offentlige sundhedsvæsen kun 73 kr., hver gang en privatansat med samme uddannelseslængde - f.eks. en journalist - tjener 100 kr. Vi kræver ligeløn for sygeplejersker i basisstilling. Vi kræver også lige løn for lige ledelsesarbejde.

Vi skal have en lønstigning på 15 procent
Arbejdsgiverne vil kun give os en lønstigning på 12,8 procent over de næste tre år. Det er slet ikke nok. Vi skal op på 15 procent, for at vi kan hale ind på de privatansatte. Ligeløn kræver en langsigtet kamp. Derfor skal vi også fremover have større lønstigninger end de privatansatte.

Sygeplejerskerne er veluddannede og professionelle
Sygeplejersker har en mellemlang videregående uddannelse, og vores kvalifikationer er afgørende for, at patienterne får kvalificeret sygepleje - hvad enten vi er ansat i en basisstilling eller er ledende sygeplejerske. Det vil vi lønnes for. Vores faglige omdømme og anerkendelse hænger sammen med lønnen.

Kvinder og mænd skal aflønnes lige
I den offentlige sektor er der ansat flest kvinder, mens der er flest mænd i den private sektor. Derfor er sygeplejerskernes uligeløn et kæmpe ligestillingsproblem. Det er en samfundsopgave at løse dette problem.

Arbejdsgiverne tænker alt for kortsigtet
Der mangler i dag flere end 2.400 sygeplejersker. Derfor skal arbejdsgiverne sørge for, at vi får en markant bedre løn. Ellers bliver det endnu sværere at rekruttere nye til faget og fastholde de erfarne sygeplejersker i det offentlige sundhedsvæsen. Det vil gå ud over patienterne og forringe sygeplejerskernes arbejdsmiljø.

Regeringen svigter sit ansvar
Regeringen har et ansvar for at fremtidssikre sundhedsvæsenet. Hvis ikke sygeplejerskerne får markant bedre løn og arbejdsforhold, vil det få sygeplejerskerne til at søge væk fra det offentlige sundhedsvæsen. Regeringen skal gøre to ting for at leve op til sit ansvar: Øge rammen, så sygeplejerskerne kan få en lønstigning på 15 procent de næste tre år. Og nedsætte en ligelønskommission, der kan bane vej for, at sygeplejerskerne får ligeløn.

Så meget tjener en sygeplejerske
I dag tjener en sygeplejerske ansat i en region 23.953 kr. om måneden. Hvis hun er ansat i en kommune, er tallet 25.187 kr. Lønnen er nettoløn og dækker månedsløn eksklusiv ulempetillæg, eget og arbejdsgiverbetalt pensionsbidrag samt særlig feriegodtgørelse. Bemærk, der er ikke tale om “løn efter skat”, som i daglig tale forveksles med begrebet nettoløn”.

Stor lønforskel til privatansatte
Sygeplejerskernes lønefterslæb i forhold til privatansatte på samme uddannelsesniveau (mellemlang videregående uddannelse) er på 27 procent.
Kilde: Danmarks Statistik.

Lønforskellen til det private er størst for dem med mellemlang uddannelse
Lønforskellen til de privatansatte er størst for de offentligt ansatte, der har en mellemlang videregående uddannelse - eksempelvis sygeplejersker. For offentligt ansatte med enten en kort eller en lang uddannelse er lønforskellen betydeligt mindre.
Kilde: Danmarks Statistik.

Stor lønforskel på offentligt og privatansatte sygeplejersker
Offentligt ansatte sygeplejersker tjener i gennemsnit 175 kr. i timen inklusive pension. Det er 23 procent mindre end de privatansatte sygeplejersker, der tjener 227 kr. i timen inklusive pension.
Kilde: Danmarks Statistik.

Hver femte sygeplejerske overvejer at forlade sit job
30 pct. af de sygehusansatte sygeplejersker svarer i en ny undersøgelse, at de i ’meget høj grad’ eller i ’høj grad’ overvejer enten at forlade faget eller søge et job i det private sundhedsvæsen.
Kilde: MEGAFON.